

Po Europos Parlamento rinkimų ryškėja būsimos Parlamento vadovybės ir Europos Komisijos (EK) pirmininko kandidatūros. Po rinkimų į Briuselį grįžę Andrius Kubilius ir Rasa Juknevičienė pasakojo, kad dėl EP pirmininko posto jau, regis, pasidavė socialistai ir nebekelia kandidatūros, todėl viskas turėtų būti paprasčiau – Europos Liaudies partijos (ELP) pretendentės Ursulos von der Leyen kandidatūrą tvirtins Europos Vadovų taryba (EVT), kuri toliau bus teikiama EP.

Visą pokalbį klausykite: <https://www.youtube.com/watch?v=48K4eNmrR1g>

Pasak R. Juknevičienės: „U. Von der Leyen patvirtinimas jau liepos 18 dieną būtų labai reikalingas, nes kitu atveju ES gali įkristi į nemažą chaosą, vėl tęsis valdžios vakuumas, kas būtų labai naudinga ir Kremliui. Kiek aš stebėjau Kremliaus propagandą, U. von der Leyen buvo viena iš labiausiai atakuojamų politikų. Šios žinios labai laukia ir ukrainiečiai, ir mes visi, kad pagaliau būtų pradėta formuoti Komisijos sudėtis (paskirti komisarai). Kai kam Lietuvoje, įskaitant ir Prezidentą, labai norėjosi, kad tai nusikeltų rudenį. Gal tada sulauktų kitos Vyriausybės, bet man atrodo, kad to nebus“.

Visų institucijų susiformavimas, postų dalybos kadencijos pradžioje yra būtinas darbas ir kuo greičiau bei efektyviau tai bus padaryta, tuo greičiau prasidės darbai dėl politikos įgyvendinimo. Briuselyje visiems suprantama, tačiau Lietuvoje kartais pritrūksta suvokimo, kad visi sprendimai ir Parlamente, ir Taryboje, ir tam tikra prasme – Komisijoje, priimami politinių partijų pagrindu.

„Šiandien svarstome ne tik kokie bus kieno postai, bet ir kokie darbai bus daromi. ELP yra kolektyvinis visų nacionalinių analogiškų partijų bendras darinys, taip pat ir mūsų TS-LKD. ELP šiandien yra Europos Sąjungoje (ES) dominuojanti politinė jėga. EP turime didžiausią frakciją (šiuo metu 190 narių), kai tuo tarpu socialistai, liberalai, žalieji, būdami proeuropietiškomis partijomis, visuomet būdavo koalicijoje, derinančioje svarbiausius postus, po pastarųjų rinkimų yra „nukraujavusios“. Mes esame didžiausia jėga ne tik EP, bet ir EVT, kurioje renkasi didžiaja dalimi Premjerai, bet yra kelios šalys, taip pat ir Lietuva, kur važiuoja Prezidentai. Iš 27 narių, tiek kiek valstybių ES, 13 yra atstovaujami ELP. Kitaip tariant, nacionalinėse šalyse 13 centro dešiniųjų vyriausybių yra formuotos ELP pagrindu. Pasižiūrėjus į kalendorių ir politinius įvykius, galima prognozuoti, kad kitais metais po nacionalinių rinkimų Vokietijoje ir, galimai, Ispanijoje ateis dar du ELP nariai į EVT. Vokietijoje – Krikščionys demokratai, Ispanijoje – konservatoriai“, – sakė A. Kubilius.

Taip pat akivaizdu, kad, jei Europoje 13 vyriausybių yra ELP pagrindu, tai ir 13 EK

komisarų bus deleguojami ELP. „Tai leidžia tikėtis, kad ELP priimami sprendimai ir dėl svarbiausių postų, ir dėl įgyvendinamos politikos bus įgyvendinami visos ES mastu. Mes turime galimybių pasiekti labai reikšmingų rezultatų ir Lietuvai, ir ES, ir visam regionui su Ukraina dėl to, kad priklausome įtakingiausiai politinei jėgai“, – pridūrė A. Kubilius. Todėl kartais stebina tiek įtakingų politikų, tiek politologų vertinimai, kad Gabrielius Landsbergis nėra tinkamas kandidatas į EK, nors yra tiek EP rinkimus laimėjusios, tiek valdančiąją daugumą Lietuvoje turinčios partijos lyderis. Dar vienas pavyzdys – buvęs Nyderlandų ministras pirmininkas Markas Rutte, kuris ką tik paskirtas NATO generaliniu sekretoriumi, nors jo partija pralaimėjo ir EP, ir nacionalinius rinkimus. Taip pat komentuojantiejiems, kad G. Landsbergiui tinkama pozicija EK jau užimta estės Kajos Kallas, galima tik paminėti, kad pirmiausia – tai ne ELP pozicija, o atitekusi liberalams (anksčiau buvo socialistų su jų atstovu Ž. Boreliu), o ir kokie bus portfeliai Komisijoje paaiškės tik po to, kai bus išrinktas jos pirmininkas.

Parlamentarai apgailestavo, jog ir LR Prezidento metiniame pranešime nebuvo kalbama nei apie ES, nei apie geopolitinius reikalus. O taip pat, kaip dėl nepagrįsto priešinimosi G. Landsbergio kandidatūrai jis gali atrodyti Europos ir jos valdančiosios partijos – ELP akyse.

„Įsivaizduoju, kad Prezidentui nėra labai paprasta, nes suvokti visas šias normalias procedūras ir procesus pačioje ES, kaip sprendimai derinami, kaip jie priimami, jei nesi partijos atstovas EVT, tai tu ateini į posėdį, kuriame jau viskas jau būna nuspręsta ir sutarta tarp partinių derybininkų“, – pateisinimų Prezidento elgesiui bandė ieškoti A. Kubilius.

Puikų pasiūlymą mūsų Valstybės svorio didinimui EVT pateikė R. Juknevičienė: „Lietuvoje mūsų Prezidentas labai akivaizdžiai yra su socialdemokratais, turbūt jį galima pradėti vadinti ir socialdemokratų būsimu lyderiu, kas nėra labai blogai. Tai aš ir siūlyčiau, kad Prezidentas oficialiai deklaruotų ir dalyvautų socialistų pokalbiuose apie būsimą EK sudėtį. Tai bent jau būtų aišku ir jis dalyvautų tame procese. Nes Lietuvoje jis su socialdemokratais, o čia jis yra niekas“. Juolab kad centrinės Europos atstovų socialistų atstovaujančių šalis EVT nėra.

„Gerbiamas Prezidente, Jūsų ekscelencija, nežaiskite dvigubų žaidimų, deklaruokite savo afiliaciją, nebūtinai reikia tapti partijos nariu, bet Jūs galite dalyvauti socialistų posėdžiuose. Tai Lietuvai būtų naudingiau“, – kreipėsi R. Juknevičienė.

R. Juknevičienė pasidalino žiniomis, kad kraštutinės dešinėsios jėgos, kurių atėjimu buvo gąsdinama prieš EP rinkimus, toliau skaldosi. Alternatyva Vokietijai, pagarsėjusi dėl skandalų, rusiškų pinigų ir Kinijos įtakos bei kitais, garbės nedarančiais dalykais, bando burti atskirą nuo Prancūzijos Le Pen politinę frakciją į kurią gali suburti visiškus marginalus. Belieka tikėtis, jog ten nebus Lietuvos atstovų.

„Būkite ramūs, ES kursas ir Ukrainos ir Rusijos atžvilgiu neturėtų keistis“, – sakė R. Juknevičienė ir pasidžiaugė, jog pirmojoje plenarinėje sesijoje Strasbūre bus teikiama rimta ir stipri rezoliucija dėl Ukrainos. „Tada ir pamatysime, kiek prorusiškų veikėjų yra išrinkta į naująjį Parlamentą, nes labai aiškūs balsavimai bus padėti ant stalo“, – konstatavo R. Juknevičienė.

